

ger; men det er et godt Formaal at sætte for vore Grundlovsforhandlinger, at det nye Ting, der skulde skabes gennem disse, bør frembyde Mulighed for at kunne udøve en saadan Virksomhed og for at kunne indtage en saadan Stilling i den samlede Rigsdags Arbejde.

Som vort Parti fuldt kan slutte sig til denne Part af Forslaget, Opretholdelsen af Tokammerssystemet, kan det ogsaa fuldt slutte sig til den anden Hovedbetragtning, der har været ledende for Regeringen og for det andet Ting. Det er Stillingen til Spørgsmaalet om særlige Privilegier, særlig Stemmeret knyttet til en vis Indtægt eller til Grundbesiddelse: gaar vi til en ny Grundlov, til en Nyskabelse af Landstinget, vil der ikke kunne gives Plads til saadanne Privilegier. Meningerne kan maaske være delte om, hvorvidt det Standpunkt var det rette, som Venstre hævdede efter Systemskiftet 1901, at hvad det nu gjaldt om ikke var at skabe en ny Forfatning, men at bruge den, vi har, bevise, at Forfatningen er brugelig til et godt Reformarbejde. Den Gang var jo i øvrigt alle Retninger enige om dette Standpunkt. Hvorvidt et saadant Bevis er ført i den Aarrække, som er forløbet under den nye Statsskik, derom kan Meningerne være delte og er jo for Tiden stærkt delte mellem de tre Partier indbyrdes, der her staar samlede om dette Grundlovsforslag. Men ogsaa vi, der siger et bestemt Ja hertil og hævder, at der siden 1901 med den nu gældende Forfatning er gennemført et stort Lovgivningsarbejde til vort Samfunds Tarv, ogsaa vi vil absolut erkende, at naar vi gaar til en Omdannelse af Forfatningen og til at bygge et nyt Landsting, maa dette nødvendigvis bygges paa et helt andet Grundlag end det nuværende; der vil saa ikke mere kunne gives Plads for en særlig Stemmeret for den, hvis Indtægt er over en ganske vilkaarlig Grænse — saaledes som 66-Forfatningen har optaget efter Forfatningen af 1855 —, saa lidt som for en ganske særlig Stemmevægt for store Ejendomsbesiddere paa Landet — saaledes som Hovednerven er i 66-Forfatningen —, lige saa lidt som en særlig Indtægt kan være Betingelse for Valgbarhed, saaledes som Tilfældet var i Juni-Grundloven. Dette er givet, og Erkendelsen heraf strækker sig jo ikke blot ind i Højre, men over hele Højre. Jeg tillader mig nu at have den Mening, at man under den i øvrigt nok saa berettigede og naturlige Kritik, som er rejst overfor det af Højre før Jul

udsendte Forhandlingsgrundlag, noget har overset, ja næsten helt overset den Betydning, der dog faktisk ligger i, at Partiet ganske har opgivet alt det, som gav Forfatningsforandringen af 1866 dens Karakter, Valgprivilegierne for Penge og Hartkorn, alt det, som gjorde dette Ting til, som det saa ofte er blevet nævnt, væsentlig et Penge- og Godsejerting. Jeg tillader mig at mene, at man noget har overset dette, men nægte kan jeg ikke, at det forekom mig, at ogsaa den ærede Ordfører for Højre (Piper) i væsentlig Grad oversaa dette og den Betydning, der dog faktisk ligger deri. Man kan og bør ikke overse Betydningen af, at Skansen i Forfatningen af 1866 allerede er rømmet og forladt uden Sværdslag. Saa herom staar vi altsaa enige, at i en Forfatning, der skrives i vor Tid, er særlige Privilegier for stort Hartkorn eller for højere Indtægt en Umulighed.

Samtidig med, at denne Skanse altsaa er rømmet og forladt, nævnes der i Programmet andre Anlæg, der projekteres rejst under Navnene: Den specielle Sagkundskab og Erhvervsinteresserne. Naa, dette maa vel regnes som en Art Feltbefæstninger, der anlægges under Kampagnen, efter at Hovedstillingens Forsvar er erkendt at være haabløs og denne derfor er rømmet. Det vil jo være forbeholdt den kommende Forhandling at bringe for Dagen, hvorledes disse Stillinger tænkes anlagt, hvorledes Programmets Tanker herom skal kunne formuleres i Paragraffer, i virkelige, haandgribelige Paragraffer, eller om dette overhovedet kan ske. Allerede denne Del af Arbejdet synes at maatte frembyde overordentlige Vanskeligheder. — Derimod bliver det ingen Vanskelighed at formulere en Paragraf, der, som optaget i Programmet, bestemmer, at den, der ikke svarer Skat til Staten efter Indkomst og Formue, holdes udenfor. Men med Hensyn til dette Spørgsmaal kan jeg ganske henholde mig til, hvad den højtærede Konseilspræsident sagde her.

Vor Gruppe kan saaledes slutte sig til Forslagets to Hovedbetragtninger, at i en ny Forfatning bør et Landsting bibeholdes, og at et saadant ikke kan indeholde eller være bygget paa særlige Privilegier for Penge og Hartkorn. Hvad saa angaar det nye Landstings Sammensætning, udtalte den højtærede Konseilspræsident ved Forslagets Forelæggelse i det andet Ting, at der efter Regeringens Skøn har foreligget to Alternativer at vælge imellem: enten at fastsætte en Aldersgrænse ved 40 eller 35 Aars Alderen eller at lade Lands-